

“İnsan alverinə şərait yaradan sosial problemlərin aradan qaldırılması üzrə Proqram”ın təsdiq edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI NAZİRLƏR KABİNETİNİN QƏRARI

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2009-cu il 6 fevral tarixli 133 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının İnsan alverinə qarşı mübarizə üzrə Milli Fəaliyyət Planı (2009-2013-cü illər)”nin “İnsan alverinə qarşı mübarizə üzrə Milli Fəaliyyət Planının həyata keçirilməsi ilə bağlı Tədbirlər Planı (2009-2013-cü illər)”nin 3-cü bəndinin icrasını təmin etmək məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti qərara alır:

1. “İnsan alverinə şərait yaradan sosial problemlərin aradan qaldırılması üzrə Proqram” təsdiq edilsin (əlavə olunur).

2. Bu qərar imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

Azərbaycan Respublikasının Baş naziri ARTUR RASİZADƏ

Bakı şəhəri, 20 may 2011-ci il

№ 81

Azərbaycan Respublikası Nazirlər
Kabinetinin

2011-ci il 20 may tarixli 81 nömrəli
qərarı ilə

TƏSDİQ EDİLMİŞDİR

İnsan alverinə şərait yaradan sosial problemlərin aradan qaldırılması üzrə

P R O Q R A M

1. Giriş

Azərbaycan Respublikasında uğurla həyata keçirilən sosial-iqtisadi islahatlar ölkədə iqtisadiyyatın dinamik inkişafına və əhalinin həyat səviyyəsinin əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşdırılmasına şərait yaratmış, daxili potensialdan səmərəli istifadə edilməsi, əhalinin məşğulluq səviyyəsinin yüksəldilməsi əsas məqsəd kimi qarşıya qoyulmuşdur.

Ölkədə həyata keçirilən sosial-iqtisadi islahatlar, iqtisadiyyatın dinamik inkişafı insan alveri probleminin həllinə də müsbət təsir göstərmişdir. Bu sahədə hazırda beynəlxalq, regional və milli səviyyədə mübarizə aparılması istiqamətində mühüm tədbirlər həyata keçirilməkdədir.

Azərbaycan Respublikası insan alverinə qarşı mübarizə sahəsində əksər beynəlxalq müqavilələrə, o cümlədən BMT-nin “Transmilli Mütəşəkkil cinayətkarlığa qarşı” Konvensiyasına, onu tamamlayan “İnsan alverinin, xüsusən qadın və uşaq alverinin qarşısının alınması, aradan qaldırılması və cəzalandırılması haqqında” Protokola, “Uşaq hüquqları haqqında” BMT Konvensiyasının “Uşaq alverinə, uşaq fahişəliyinə və uşaq pornoqrafiyasına dair Fakultativ Protokolu”na, BMT-nin “İnsan alverinə və fahişəliyin üçüncü şəxslər tərəfindən istismarına qarşı mübarizə haqqında” Konvensiyasına qoşulmuşdur.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2004-cü il 6 may tarixli 208 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında İnsan alverinə qarşı mübarizə üzrə Milli Fəaliyyət Planı"nın əsasında respublikada insan alverinə qarşı mübarizənin bütün aspektlərini özündə birləşdirən və fəaliyyətini səmərəli surətdə əlaqələndirən qanunvericilik bazası yaradılmış, o cümlədən "İnsan alverinə qarşı mübarizə haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2005-ci il 28 iyun tarixli Qanunu qəbul edilmiş, Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinə müvafiq əlavələr və dəyişikliklər olunmuş, həmçinin Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2009-cu il 6 fevral tarixli 133 nömrəli Sərəncamı ilə "Azərbaycan Respublikasının İnsan alverinə qarşı mübarizə üzrə Milli Fəaliyyət Planı (2009-2013-cü illər)" təsdiq edilmişdir.

"İnsan alverinə şərait yaradan sosial problemlərin aradan qaldırılması üzrə Proqram" (bundan sonra - Proqram) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2009-cu il 6 fevral tarixli 133 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının İnsan alverinə qarşı mübarizə üzrə Milli Fəaliyyət Planı (2009-2013-cü illər)"nin "İnsan alverinə qarşı mübarizə üzrə Milli Fəaliyyət Planının həyata keçirilməsi ilə bağlı Tədbirlər Planı (2009-2013-cü illər)"nin 3-cü bəndinin icrasını təmin etmək məqsədi ilə hazırlanmışdır və insan alverinə şərait yaradan sosial problemlərin aradan qaldırılması istiqamətində müvafiq tədbirlərin həyata keçirilməsi mexanizmini müəyyən edir.

2. Proqramın məqsəd və vəzifələri

Proqramın məqsədi insan alverinə şərait yaradan sosial problemlərin aradan qaldırılması, insan alveri qurbanlarının və potensial qurbanların həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılması üçün zəruri şəraitin yaradılması, vəzifələri isə insan alverinə məruz qala bilən həssas əhali qruplarının, o cümlədən valideyn himayəsindən məhrum olmuş, baxımsız qalan uşaq və yeniyetmələrin, eləcə də yaş həddinə görə internat evlərini və digər alternativ qayğı müəssisələrini tərk etmək məcburiyyətində qalan vətəndaşların sosial müdafiəsini təmin etməkdən ibarətdir.

3. Proqramın maliyyələşdirilməsi

Proqramın reallaşması üçün tələb olunan xərclərin maliyyələşdirilməsi dövlət büdcəsində aidiyyəti icraçı orqanlar üçün nəzərdə tutulmuş vəsait dairəsində həyata keçirilir.

4. Proqramın həyata keçirilməsi üzrə Tədbirlər Planı

Sıra №-si	Tədbirlərin adı	İcraçı orqanlar	İcra müddəti (illər üzrə)
1	2	3	4
4.1. Təşkilati tədbirlər			
4.1.1.	Qanunsuz miqrasiyanın qarşısının alınması məqsədi ilə birgə yoxlama tədbirlərinin həyata keçirilməsi	Dövlət Miqrasiya Xidməti, Daxili İşlər Nazirliyi, Dövlət Sərhəd Xidməti, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi	mütəmadi
4.1.2.	Qanunvericilikdə nəzərdə tutulan qaydada Azərbaycan	Dövlət Miqrasiya Xidməti, Daxili İşlər Nazirliyi	2011-2013

	Respublikasının ərazisində yaşamağa əsasları olan əcnəbilərin və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin ölkə ərazisində yaşamalarının leqallaşdırılması istiqamətində tədbirlərin gücləndirilməsi		
4.1.3.	Məcburi əməyin qarşısının alınması, onun qurbanlarının və potensial qurbanlarının müəyyən edilməsi məqsədi ilə birgə monitorinqlərin keçirilməsi və müvafiq qərarların qəbul edilməsi	Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi, Daxili İşlər Nazirliyi, Dövlət Miqrasiya Xidməti	mütəmadi
4.1.4.	Uşaqların mənəviyyatına, sağlamlığına və inkişafına zərər vuran informasiyalardan mühafizənin gücləndirilməsi üçün qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi məqsədi ilə təkliflərin hazırlanması	Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi, Ədliyyə Nazirliyi, Rabitə və İnformasiya Texnologiyaları Nazirliyi, Təhsil Nazirliyi, Gənclər və İdman Nazirliyi	2011-2012
4.1.5.	Övladlığa götürmə prosedurunun təkmilləşdirilməsi ilə bağlı təkliflərin hazırlanması	Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi, Təhsil Nazirliyi, Səhiyyə Nazirliyi, Ədliyyə Nazirliyi	2011
4.1.6.	İnsan alverinə şərait yaradan sosial problemlərin aradan qaldırılması istiqamətində qabaqcıl beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi	Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi, Xarici İşlər Nazirliyi	mütəmadi
4.2. Sosial, tibbi və digər tədbirlər			
4.2.1.	İnsan alverinə məruz qala bilən həssas əhali qruplarının müəyyən edilməsi üçün müvafiq araşdırmaların aparılması	Daxili İşlər Nazirliyi, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi, Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi	mütəmadi
4.2.2.	İnsan alverinə şərait yaradan sosial problemlərin təhlil edilməklə aradan qaldırılması üçün əlavə təkliflərin hazırlanması	Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi, Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi	2011-2012
4.2.3.	Yaş həddinə görə internat evlərini və digər alternativ qayğı müəssisələrini tərk etmək məcburiyyətində qalan valideyn himayəsindən məhrum olmuş və yaşayış yeri olmayan gənclərin sosial-məişət problemlərinin həlli istiqamətində beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi və təkliflərin hazırlanması	Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi, Xarici İşlər Nazirliyi	2011-2012
4.2.4.	Yetkinlik yaşına çatmayanların	Təhsil Nazirliyi, Ailə, Qadın və	mütəmadi

	baxımsızlığının qarşısının alınması məqsədi ilə müvafiq tədbirlərin görülməsi (bioloji və himayədar ailələrə verilməsi və ya digər alternativ xidmətlərə cəlb edilməsi)	Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi, Daxili İşlər Nazirliyi	
4.2.5.	Zərərli mühitlə əhatə olunan (inyeksion narkotik istifadəçiləri, nizamsız cinsi əlaqə tətbiq edən şəxslər, cinsi azlıqlar və s.) və insan alveri risk qrupuna daxil olan baxımsız qalmış uşaqlara və yeniyetmələrə hüquqi, psixoloji və tibbi yardımın, həmçinin sosial xidmətlərin göstərilməsi, onların təhsilə cəlb edilməsi	Daxili İşlər Nazirliyi, Səhiyyə Nazirliyi, Təhsil Nazirliyi, Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi, yerli icra hakimiyyəti orqanları	mütəmadi
4.2.6.	İnsan alverinin qurbanı olmuş şəxslərlə işləyən sosial, psixoloji və tibb işçiləri üçün təlimlərin təşkil edilməsi	Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi, Səhiyyə Nazirliyi, Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi	mütəmadi
4.3. Məşğulluğun təmin edilməsi sahəsində tədbirlər			
4.3.1.	Tətil günlərində gəlir əldə etmək istəyən gənclərin haqqı ödənilən ictimai və mövsümi işlər barədə məlumatlandırılması və bu işlərin təşkil edilməsi	Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi, Təhsil Nazirliyi	2011-2013
4.3.2.	Sosial cəhətdən həssas əhali qrupuna aid olan şəxslərin əmək bazarında rəqabət qabiliyyətlərinin artırılması məqsədi ilə onların peşə hazırlığı və yenidən ixtisaslaşdırılmasına yönəldilmiş tədbirlərin həyata keçirilməsi	Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi	mütəmadi
4.3.3.	Valideyn himayəsindən məhrum olmuş və yaş həddinə görə internat evlərini və digər alternativ qayğı müəssisələrini tərk etmək məcburiyyətində qalan şəxslərin sosial müdafiəsini və məşğulluğunu təmin etmək məqsədi ilə onların ilk peşə-ixtisas təhsili müəssisələrində ödənişsiz təhsil alması və işlə təmin olunması istiqamətində müvafiq tədbirlərin görülməsi	Təhsil Nazirliyi, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi, Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi, yerli icra hakimiyyəti orqanları	mütəmadi
4.4. Maarifləndirmə və profilaktiki tədbirlər			
4.4.1.	Təhsil (o cümlədən uşaq evlərində və internat məktəblərində) və cəzaçəkmə müəssisələrində insan alverinə	Təhsil Nazirliyi, Ədliyyə Nazirliyi, Daxili İşlər Nazirliyi, Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət	mütəmadi

	qarşı təbliğat və təşviqatın aparılması	Komitəsi, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi	
4.4.2.	Respublikanın şəhər və rayonlarında əhali, o cümlədən gənclər arasında insan alverinin qarşısını almaq məqsədi ilə maarifləndirmə işlərinin aparılması	Daxili İşlər Nazirliyi, Gənclər və İdman Nazirliyi, Təhsil Nazirliyi, yerli icra hakimiyyəti orqanları	mütəmadi
4.4.3.	İnsan alverinə şərait yaradan sosial səbəblərdən biri kimi, erkən nikah hallarının azaldılması məqsədi ilə maarifləndirmənin gücləndirilməsi	Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi, Təhsil Nazirliyi, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi, Ədliyyə Nazirliyi, Daxili İşlər Nazirliyi	mütəmadi
4.4.4.	Uşaqların, eləcə də digər yaş qrupuna mənsub vətəndaşların internetdən təhlükəsiz istifadə etmə qaydaları ilə bağlı maarifləndirilməsi	Təhsil Nazirliyi, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi, Gənclər və İdman Nazirliyi, Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi, Daxili İşlər Nazirliyi ^[4]	mütəmadi
4.4.5.	Əmək miqrasiyası sahəsində Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarını işə düzəltmək üçün lisenziyası (xüsusi icazəsi) olan təsərrüfat subyektlərinin siyahısının mütəmadi olaraq dərc edilməsi	Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi, Dövlət Miqrasiya Xidməti	mütəmadi
4.4.6.	Əmək bazarına dair məlumatların rəsmi internet ünvanında yerləşdirilməsi	Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi	mütəmadi

İSTİFADƏ OLUNMUŞ MƏNBƏ SƏNƏDLƏRİNİN SİYAHISI

1. 13 iyun 2014-cü il tarixli 194 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (“Azərbaycan” qəzeti, 22 iyun 2014-cü il, № 131, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012-ci il, № 09, maddə 747)

QƏRARA EDİLMİŞ DƏYİŞİKLİK VƏ ƏLAVƏLƏRİN SİYAHISI

^[1] 13 iyun 2014-cü il tarixli 194 nömrəli Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı (“Azərbaycan” qəzeti, 22 iyun 2014-cü il, № 131, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012-ci il, № 09, maddə 747) ilə “İnsan alverinə şərait yaradan sosial problemlərin aradan qaldırılması üzrə Proqram”ın “4. Proqramın həyata keçirilməsi üzrə Tədbirlər Planı” hissəsinin 4.4.4-cü yarımbəndinin “İcraçı orqanlar” sütununda “İnformasiya Texnologiyaları” sözləri “Yüksək Texnologiyalar” sözləri ilə əvəz edilmişdir.